

Porosjenko fortsætter oligarkiet i Ukraine

Under den ukrainske præsident har IMF pålagt landet en skrap økonomisk kur, der har forarmet store dele af befolkningen. I mellemtiden er udbyttet i Porosjenkos chokoladeimperium blevet mangedoblet, og ifølge to forskere har han tilmed brugt sin stilling til at begunstige andre oligarker

Af Jens Malling

Når det gælder korrupsion og tilegnelse af rigdomme gennem politisk indflydelse, minder Petro Porosjenkos præsidentperiode i Ukraine lidt for meget om kleptokratiet under hans upopulære forgænger Viktor Janukovitj.

Det mener Richard Sakwa, professor i russisk og europæisk politik ved Kent University i Canterbury.

»Den nye elite er i færd med at berige sig selv. Så det er den samme gamle historie om igen,« siger han.

For mange ukrainere kan det virke, som om én oligark er blevet udskiftet med en anden. Det står i grell kontrast til Maidan-bevægelsens krav sidste år om at sætte en stopper for plyndringen af landets ressourcer.

Kritikere af Porosjenkos styre har flere gange stillet krav om et retsopgør med de ansvarlige for korrupsion i tidligere regeringer.

Men der er ikke sket noget, siger Richard Sakwa.

»Janukovitj var et ekstremt eksempel. Men fænomenet er ikke begrænset til ham. I Ukraine er der tradition for, at en lille overklasse forøger sin magt og rigdom på bekostning af den øvrige befolkning. Det går helt tilbage til starten af 1990'erne. Porosjenko har ikke kunnet eller villet gøre op med denne tradition.«

Professor Sakwa uddyber:

»De sidste 20 år har én bande oligarker bekæmpet en anden. Tidligere var der altid en styrkebalance mellem dem. Det ændrede sig med Janukovitj. Han afviste at dele sin rigdom med folk uden for sin 'klan'.

Derfor opstod der en ubalance, men den er fortsat under Porosjenko. Nu har en anden gruppe oligarker bare fået overtaget.«

Sakwa anfører også det interessante synspunkt, at Janukovitj og hans klan faktisk var bedre til at balancere

Ukraines forhold til Rusland og Vesten. Under Porosjenko har Vesten fået større indflydelse på Ukraines økonomi gennem den Internationale Valutafond (IMF), mens Rusland gennem annekteringen af Krim og sin militære støtte til prorussiske op-

rørere har opnået kontrol med dele af det sydøstlige Ukraine.

Mangedoblet profit

Det er måske ikke en tilfældighed, at præsident Porosjenkos chokoladeimperium Roshen er vokset i hans

Finansministeren fra Chicago vil til kamp mod

Den nyslåede minister Natalie Jaresko ser en parallel mellem ordensmagtens klapjagt mod mafiaen i hendes fødeby Chicago i 1920'erne og Ukraines opgør med oligarker og korrupsion

Af Martin Burcharth
Korrespondent, New York

Det er ligesom dengang, man gik til kamp mod politisk korrupsion i Chicago. Uden politiets og domstolenes effektive håndhævelse af loven kommer man ingen vegne. Sådan er det også i Ukraine.«

Ukraines nyudnævnte finansminister Natalie Jaresko lægger ikke fingrene imellem, når hun skal beskrive sin regerings kamp mod kor-

ruption i den offentlige sektor og mod ukrainske oligarkers forvriddning af den frie markedøkonomi gennem deres monopolvirksomhed.

At komme korrupsion og oligarki til livs, forudsiger Jaresko, vil kræve noget i stil med ordensmagtens klapjagt på Al Capone i hendes fødeby Chicago i 1920'erne.

»Vi er begyndt. Det vil ske skridt for skridt, men det bliver ikke let,« siger ministeren i et interview med Information.

Og hun tilføjer: »Man må dog huske på, at det faktisk også er i oligar-

kernes interesse at få en sund økonomi stablet på benene. Mange af dem har på grund af devalueringen af hryvnia (Ukraines mønt, red.) tabt store formuer. Deres fabrikker i det sydøstlige Ukraine er blevet ødelagt.«

I denne uge har Natalie Jaresko været på sin første rundtur i USA som finansminister med møder i Washington og New York.

Det er første gang, hun er tilbage i sit fødeland USA efter udnævnelsen til finansminister i december. Hendes mission er at overtale USA's regering, banker, investeringsfonde og Den Internationale Valutafond (IMF) til at yde flere lån til Ukraine.

I den henseende er den skarpt tænkende og velformulerede minister på hjemmebane. Hun kender institutionerne indefra og taler deres sprog.

Jaresko er født i 1965 af ukrainske immigranter og vokset op i Chicago. Hun er universitetsuddannet med en grad fra Harvard Kennedy School of Government, hvor én af lærerne, Richard N. Haas, skaffede hende et job som økonomisk medarbejder i USA's udenrigsministerium. Haas blev senere viceudenrigsminister under George W. Bush.

Rigt og deprimerende

I 1992 bad daværende viceudenrigsminister Robert Zoellick (senere formand for Verdensbanken) den unge Jaresko om at tage en stilling som økonomisk rådgiver ved USA's ambassade i Kijev.

»Det var første gang, jeg besøgte mine forældres hjemland. Det var utroligt at se med egne øjne, hvor rigt Ukraine er på ressourcer og talent,«

fortalte Natalie Jaresko på et møde i sidste uge i Det Udenrigspolitiske Selskab i New York.

»Men det var også deprimerende at opleve, hvor slem en tilstand økonomien var endt i under kommunismen.«

I 1995 gik Jaresko ind i det private erhvervsliv og var i 2006 medgrundlægger af investeringsbanken Horizon Capital i Kijev. I forbindelse med udnævnelsen til minister blev hun gjort til ukrainsk statsborger og måtte opgive amerikansk indfødsret.

Tre måneder inde i sit embede som finansminister påhviler det nu ministeren at redde Ukraine fra statsbankerot. Sidste år skrumpede landets økonomi ind med 8 pct., og ifølge IMF's beregninger vil den negative vækst ligge på 5,5 pct. i 2015. Først i 2016 forventes udviklingen at ville